

Erasmus+ Project „DigitICH“

Tréningové podujatie v Taliansku

14.-18.1. 2026.

Ďalšie stretnutie projektu DigitICH nás zaviedlo na ostrov Sardínia, do regiónu bohatého na tradície, jedinečné spevácke techniky a živé komunity, ktoré si svoje kultúrne dedičstvo chránia s obdivuhodnou oddanosťou. Program bol prepojený s miestnymi inštitúciami, múzeami a nositeľmi tradícií, pričom hlavným motívom bola digitalizácia a dokumentácia Canto a Tenore – jedného z najvýraznejších prvkov sardínskeho nehmotného kultúrneho dedičstva.

Deň 1 – Privítanie na Sardínii

Po príchode na ostrov sme sa večer stretli na oficiálnej večeri v mestečku **Torpè**, kde sme mali prvú príležitosť spoznať miestnu kuchyňu. Reštaurácia bola dedikovaná knižnému a filmovému hrdinovi menom Zorro. Atmosféra bola priateľská a uvoľnená – ideálny začiatok intenzívnych dní, ktoré nás čakali.

Deň 2 – Nuoro: múzeá, digitalizácia a Canto a Tenore

Ráno sme vyrazili do **Nuoro**, jedného z kultúrnych centier Sardínie. V priestoroch **Auditoria Giovanni Lilliu** v Múzeu kostýmov nás privítali predstavitelia inštitúcií a odborníci na ochranu kultúrneho dedičstva.

Nasledovala séria prezentácií o:

- pláne ochrany Canto a Tenore,
- digitalizácii zbierok ISRE,
- platforme Sardegna Cultura a projekte Andalus de Cultura,
- výskume speváckych hlasov v projekte Tedimus,
- multimediálnom múzeu Canto a Tenore v Bitti.

Po oficiálnom obede v múzeu sme navštívili MAN Museum, kde sme sa ponorili do súčasného aj tradičného sardínskeho umenia.

Večer patril ukážke Canto a Tenore – polyfonickému spevu, ktorého spodný hrdelný hlas je v Európe výnimočný. Po vystúpení sme pokračovali na večeru s miestnymi spevákmi, ktorí nám priblížili tradíciu nielen hudbou, ale aj osobnými príbehmi.

Deň 3 – Torpè, Sant'Antonio a Orgosolo

Tretí deň sme začali návštevou Múzea nuragickej civilizácie v Torpè, kde sme sa oboznámili s jedinečnou pravekou kultúrou ostrova. Nasledovalo stretnutie na miestnom úrade, kde nám predstavili:

- UNESCO biosférickú rezerváciu Tepilora – Rio Posada – Montalbo,

- významné archeologické lokality,
- tradičné sardínske kroje.

Po obede sme sa presunuli na tradičný sprievod Sant'Antonio, ktorý bol plný osláv, koláčov pripravených špeciálne pre tento sviatok a drevených sôch ťahaných traktormi, alebo párom volov. Tieto drevené sochy sú odvezené k rituálnemu ohnisku a zapálené v obrovskej vatre.

Podvečer sme dorazili do Orgosola, známeho svojimi muralmi a silnou komunitnou identitou. Tu sme sa zúčastnili tradičných osláv sv. Antona s veľkými ohňami a tancom. Večer opäť patrilo spoločnej večeri v rodine nositeľov tradície Canto a Tenore – ich spev a domáce pohostenie boli jedným z najsilnejších zážitkov celého pobytu.

Deň 4 – Aggius, Olbia a rozlúčka

Ráno sme vyrazili do Aggius, kde sme navštívili miestne etnografické múzeum a stretli sa s tamojšími spevákmi Canto a Tenore. Po spoločnom obede sme pokračovali do Olbie, kde sme si prezreli archív Maria Cerva, významnú zbierku hudobných nahrávok a dokumentov.

Krátka prechádzka centrom mesta nám umožnila nasať atmosféru pobrežného mesta, po ktorej sme sa vrátili na hotel. Večer nás čakala oficiálna rozlúčková večera – príjemné zakončenie veľmi intenzívneho programu.

Podujatie na Sardínii spojilo odborné diskusie o digitalizácii a ochrane kultúrneho dedičstva s autentickými zážitkami z miestnych tradícií. Canto a Tenore sme nespoznali len ako hudobný žáner, ale ako živú súčasť komunity, ktorá sa odovzdáva z generácie na generáciu.

Atmosféra bola srdečná, plná hudby, histórie a stretnutí s ľuďmi, ktorí svoje dedičstvo žijú v bežnom živote. Sardínia tak opäť ukázala, že nehmotné kultúrne dedičstvo je najživšie tam, kde ho komunita cíti ako svoju súčasť.

EN

Erasmus+ Project „DigitICH“

Program for Training Event in Italy

14.-18.1. 2026.

Here is the English version of your revised travelogue, written in the same warm, narrative tone as your Slovak text:

The next DigitICH project meeting took us to the island of Sardinia, a region rich in traditions, unique vocal techniques, and vibrant communities that safeguard their cultural heritage with remarkable

dedication. The programme was closely connected with local institutions, museums, and tradition bearers, with a strong focus on the digitalisation and documentation of **Canto a Tenore** – one of the most distinctive elements of Sardinia’s intangible cultural heritage.

Day 1 – Welcome to Sardinia

After arriving on the island, we gathered in the evening for an official dinner in the town of **Torpè**, where we had our first opportunity to experience local cuisine. The restaurant was dedicated to the literary and film hero **Zorro**, adding a playful touch to the evening. The atmosphere was friendly and relaxed – an ideal start to the intensive days ahead.

Day 2 – Nuoro: Museums, Digitalisation, and Canto a Tenore

In the morning we travelled to **Nuoro**, one of Sardinia’s cultural centres. At the **Giovanni Lilliu Auditorium** in the Costume Museum, we were welcomed by institutional representatives and experts in cultural heritage protection.

A series of presentations followed, focusing on:

- the safeguarding plan for Canto a Tenore,
- the digitalisation of ISRE collections,
- the Sardegna Cultura platform and the Andalus de Cultura project,
- research on vocal techniques within the Tedimus project,
- the multimedia museum of Canto a Tenore in Bitti.

After an official lunch at the museum, we visited the **MAN Museum**, where we immersed ourselves in both contemporary and traditional Sardinian art.

The evening was dedicated to a Canto a Tenore performance – a polyphonic singing style whose deep throat bass voice is unique in Europe. After the performance, we continued to dinner with local singers, who shared the tradition with us not only through music but also through personal stories.

Day 3 – Torpè, Sant’Antonio, and Orgosolo

We began the third day with a visit to the **Museum of Nuragic Civilisation** in Torpè, where we learned about the island’s remarkable prehistoric culture. This was followed by a meeting at the local municipality, where we were introduced to:

- the **UNESCO Biosphere Reserve Tepilora – Rio Posada – Montalbo**,
- significant archaeological sites,
- traditional Sardinian costumes.

After lunch, we joined the traditional **Sant’Antonio procession**, filled with celebrations, pastries prepared especially for the feast, and wooden statues carried on tractors or by pairs of oxen. These statues are brought to a ritual bonfire and set alight in a massive blaze.

In the late afternoon we arrived in **Orgosolo**, famous for its murals and strong community identity. Here we took part in the traditional celebrations of Saint Anthony, complete with large bonfires and dancing. The evening once again belonged to a shared dinner hosted by a family of Canto a Tenore practitioners – their singing and warm hospitality became one of the most memorable moments of the entire stay.

Day 4 – Aggius, Olbia, and Farewell

In the morning we travelled to **Aggius**, where we visited the local ethnographic museum and met the Canto a Tenore singers of the region. After a communal lunch, we continued to **Olbia**, where we explored the **Mario Cervo Archive**, an important collection of musical recordings and documents.

A short walk through the city centre allowed us to soak in the atmosphere of the coastal town before returning to the hotel. In the evening, an official farewell dinner awaited us – a pleasant conclusion to a very intensive programme.

The Sardinia event combined professional discussions on the digitalisation and safeguarding of cultural heritage with authentic experiences of local traditions. We came to understand Canto a Tenore not only as a musical genre, but as a living part of the community, passed down from generation to generation.

The atmosphere was warm, filled with music, history, and encounters with people who live their heritage in everyday life. Sardinia once again showed that intangible cultural heritage thrives most where the community feels it as an essential part of itself.

**Co-funded by
the European Union**

Pictures from meeting in Sardinia:

<https://photos.app.goo.gl/kRuj2BYQHBfcMTAR9>

REALIZZAZIONE DI UN
PIANO DI SALVAGUARDIA
DEL CANTO A TENORE
ATTRAVERSO AZIONI
DI TUTELA E DI
VALORIZZAZIONE

LIVING HERITAGE, DIGITAL ARCHIVES

Actions and Strategies for Safeguarding Intangible Cultural Heritage in Sardinia

PATRIMÒNIU BIU, ARCHÌVIOS DIGITALES

Fainas e Istrategias pro s'Amparu de su Patrimòniu Culturale Immateriale in Sardinia

10:30 AM

Conference / Conferentzia

STEFANO LAVRA [Istituto Superiore Regionale Etnografico]
Institutional Greetings / Saludos de sas Istitutziones

ANDREA DETTORI [Regione Autonoma de Sardigna]
Institutional Greetings / Saludos de sas Istitutziones

BUSTIANU PILOSU [Progetu Amparu]
The Canto a Tenore Safeguard Plan: Introductions
Su Pianu pro s'Amparu de su Cantu a Tenore: Istèrrida

ELEONORA ARBA [Istituto Superiore Regionale Etnografico]
Opening Archives through Digital Tools: Practices and Challenges at ISRE
Abbervere sos Archivos pro Mèdiu de sas Ainas Digitales: Fainas e Punnas in s'ISRE

MARIA LAURA MOSSA [Regione Autònoma de Sardigna]
Experiences in Promoting Sardinia's Cultural Heritage
Esperientzias de Digitalizatzione pro s'Amparu de su Patrimòniu Culturale de sa Sardigna

ALESSANDRO SANNA [Progetu Tedimus]
Tedimus: Exploring Singers' Voices
Tedimus: Compudende sas boghes de sos cantadores

FRANCESCO COLORU [Cooperativa Istelai]
The Multimedia Museum of Tenore Singing in Bitti
Su Museu Multimediale de su Cantu a Tenore de Bitzi

DIEGO PANI [Progetu Amparu]
The Canto a Tenore Safeguard Plan: a Focus on Digitalization
Su Pianu pro s'Amparu de su Cantu a Tenore: sa Chistione de sa Digitalizatzione

Moderator: DIEGO PANI

18:00 PM Canto a Tenore Performances Rassigna de Cantu a Tenore

Tenore Supramonte de Orgòsolo
Tenore S'Arborinu de Orune
Tenore Santu Laretu de Silanos
Tenore Picotu
Tenore Janna Bentosa
Tenore Puntzila
Tenore Amici del Folklore

Auditòrium "J. Lilliu" | Museu de su Costùmene

15 DE GHENNÀRGIU

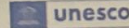
NÙGORO

REGIONE AUTÒNOMA
DE SARDIGNIA
REGIONE AUTÒNOMA
DE SARDIGNIA

Istituto Superiore
Regionale Etnografico

Co-funded by
the European Union

